

KOMUNIKAT PRASOWY nr 188/22

Luksemburg, 22 listopada 2022 r.

Wyrok Trybunału w sprawach połączonych C-37/20 | Luxembourg Business Registers i C-601/20 | Sovim

Dyrektywa w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy: przepis przewidujący, że informacje o rzeczywistych beneficjentach podmiotów o charakterze korporacyjnym utworzonych na terytorium państw członkowskich mają być we wszystkich przypadkach udostępniane każdej osobie jest nieważny

Ingerencja w prawa zagwarantowane przez Kartę, jaką stanowi ten środek, nie jest ograniczona do tego, co ściśle konieczne ani nie jest proporcjonalna do zamierzonego celu

Zgodnie z dyrektywą w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy¹, ustawa luksemburska przyjęta w 2019 r.² ustanowiła rejestr beneficjentów rzeczywistych i przewiduje, że należy w nim zapisywać i przechowywać szereg informacji o beneficjentach rzeczywistych i zarejestrowanych podmiotach. Część tych informacji jest dostępna publicznie, między innymi przez Internet. Ustawa ta przewiduje również możliwość złożenia wniosku przez beneficjenta rzeczywistego do Luxembourg Business Registers (LBR), podmiotu prowadzącego rejestr, o ograniczenie dostępu do takich informacji w niektórych przypadkach.

W tym kontekście do tribunal d'arrondissement de Luxembourg (sądu okręgowego w Luksemburgu) zostały wniesione dwie skargi, odpowiednio przez spółkę luksemburską i przez beneficjenta rzeczywistego takiej spółki, którzy bezskutecznie zwrócili się do LBR o ograniczenie publicznego dostępu do dotyczących ich informacji. Uznawszy, że ujawnienie takich informacji może skutkować niewspółmiernym ryzykiem naruszenia praw podstawowych beneficjentów rzeczywistych, sąd ten skierował do Trybunału szereg pytań prejudycjalnych dotyczących wykładni niektórych przepisów dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz ich ważności w świetle Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”).

W wydanym dziś wyroku Trybunał, orzekający w składzie wielkiej izby, stwierdził **nieważność**, w świetle Karty, przepisu dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy przewidującego, że państwa członkowskie zapewniają, aby informacje o beneficjentach rzeczywistych podmiotów o charakterze korporacyjnym i innych podmiotów prawnych utworzonych na ich terytorium **były we wszystkich przypadkach udostępniane każdej osobie**.

Zdaniem Trybunału, publiczny dostęp do informacji o beneficjentach rzeczywistych stanowi **poważną ingerencję**

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012 i uchylająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2005/60/WE oraz dyrektywę Komisji 2006/70/WE (Dz.U. 2015, L 141, s. 73), zmieniona dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/843 z dnia 30 maja 2018 r. (Dz.U. 2018, L 156, s. 43).

² Ustawa z dnia 13 stycznia 2019 r. ustanawiająca rejestr beneficjentów rzeczywistych (*Mémorial A 15*).

w podstawowe prawa do poszanowania życia prywatnego i ochrony danych osobowych, zapisane odpowiednio w art. 7 i 8 Karty. Ujawnione informacje umożliwiają potencjalnie nieograniczonej liczbie osób uzyskanie informacji na temat sytuacji materialnej i finansowej beneficjenta rzeczywistego. Ponadto potencjalnie poważne konsekwencje dla zainteresowanych osób, wynikające z ewentualnego niewłaściwego wykorzystania ich danych osobowych, pogłębia fakt, że po ich publicznym udostępnieniu dane te mogą być nie tylko swobodnie przeglądane, ale także przechowywane i rozpowszechniane.

Następnie Trybunał zauważył, że przez sporny środek prawodawca Unii ma na celu zapobieganie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, tworząc za pomocą zwiększonej przejrzystości środowisko, w którym prawdopodobieństwo wykorzystania go do tych celów jest mniejsze. Uznał on, że prawodawca zmierza w ten sposób do **celu leżącego w interesie ogólnym**, który może uzasadniać ingerencję, nawet istotną, w prawa podstawowe ustanowione w art. 7 i 8 Karty, oraz że publiczny dostęp do informacji o beneficjentach rzeczywistych **może przyczynić się do realizacji tego celu**.

Trybunał stwierdził jednak, że ingerencja, jaką stanowi ten środek, nie jest **ani ograniczona do tego, co ściśle konieczne, ani proporcjonalna do zamierzonego celu**. Oprócz okoliczności, że sporne przepisy zezwalają na publiczne udostępnianie danych, które nie są wystarczająco zdefiniowane ani możliwe do zidentyfikowania, system wprowadzony przez dyrektywę w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy stanowi **znacznie poważniejsze naruszenie** praw podstawowych zagwarantowanych w art. 7 i 8 Karty niż system wcześniejszy (który przewidywał, poza dostępem właściwych organów i niektórych podmiotów, dostęp każdej osoby lub organizacji, które mogą wykazać uzasadniony interes). **Naruszenie to nie może zostać zrekomensowane ewentualnymi korzyściami**, jakie mogłyby wynikać z nowego systemu w zakresie zwalczania prania pieniędzy i finansowania terroryzmu. W szczególności, ewentualne **trudności w dokładnym określeniu** przesłanek i warunków, powołanych przez Komisję, w których zachodzi taki **uzasadniony interes nie może usprawiedliwiać** tego, że prawodawca Unii przewiduje publiczny dostęp do danych informacji. Trybunał dodał, że fakultatywne przepisy, które umożliwiają państwom członkowskim, odpowiednio, **uzależnienie udostępnienia informacji o beneficjentach rzeczywistych od rejestracji online** oraz **wprowadzenie** w wyjątkowych okolicznościach **odstępstw od publicznego dostępu do tych informacji**, nie pozwalają same w sobie **wykazać ani wyważenia** między realizowanym celem, związanym z interesem ogólnym, a prawami podstawowymi zapisanymi w art. 7 i 8 karty, **ani istnienia wystarczających gwarancji** umożliwiających osobom, których dane dotyczą, skutecznej ochrony ich danych osobowych przed ryzykiem nadużyć.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.
[Pełny tekst i streszczenie](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 22964106.

Pozostańmy w kontakcie!

